

ΕΤΟΣ 71ον

18 'Ιουνίου 2023

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 25 (3655)

ΔΟΞΑ, ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

Τό παρόν ἀποστολικό ἀνάγνωσμα προέρχεται ἀπό τήν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τήν ὁποία συνέγραψε περὶ τό ἔτος 57 μ.Χ. εὐρισκόμενος στήν Κόρινθο, πρὸς τό τέλος τῆς τρίτης ἀποστολικῆς περιοδείας του.

Εἶναι ἡ σπουδαιότερη ἐπιστολή του ἐξ ἀπόψεως θεολογικοῦ περιεχομένου καί ἡ μεγαλύτερη σέ ἔκταση ἀπό τίς ὑπόλοιπες δεκατρεῖς ἐπιστολές του. Ἡ βασική πτυχὴ πού τήν χαρακτηρίζει εἶναι ἡ δικαίωση τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου μέ τήν χάρη τοῦ Χριστοῦ καί ὄχι μέ τά ἔργα τοῦ νόμου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἡ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ

Θέμα τῆς περικοπῆς μας, ἀλλά καί ὁλοκλήρου τοῦ δευτέρου κεφαλαίου στό ὁποῖο ἀνήκει, εἶναι ἡ δίκαιη κρίση τοῦ Θεοῦ γιά ὅλους. Γι' αὐτό ὁ Ἀπόστολος ὑπογραμμίζει ὅτι ὁ Θεός στά ἔσχατα, στό τέλος τῆς ἱστορίας, θά ἀνταμείψει κάθε ἀνθρωπο ἀνάλογα μέ τά ἔργα του. Θά δώσει αἰώνιο ζωὴ σέ ὅσους ὑπομονετικά κάνουν τό καλό καί ἀναζητοῦν ἔτσι τήν δόξα, τήν τιμὴ καί τήν ἀφθαρσία κοντά στόν Θεό. Ἀντίθετα, ὁ θυμός καί ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ περιμένουν ὅσους Τόν ἀντιστρατεύονται, ἀντιστέκονται στήν ἀλήθεια καί ὑπηρετοῦν τήν ἀδικία (Ῥωμ. 2,6-8). Κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο, καί γενικώτερα τήν Ἁγία Γραφή, ὁ Θεός δέν εἶναι προσωπολήπτης· δέν χαρίζεται σέ πρόσωπα ἀνάλογα μέ τήν ιδιότητά τους, ἂν εἶναι Ἰουδαῖοι, Ἐθνικοὶ κ.λπ.

Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου

Τοιοτουτρόπως, οἱ ἀνθρωποὶ δέν σώζονται σύμφωνα μέ τά ἐξωτερικά προνόμια, τίς ιδιότητες καί τά σχήματα, ἀλλά σύμφωνα μέ τήν ἐσω-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. β' 10-16)

Ὁ Θεός δέν κάνει διακρίσεις

Ἀδελφοί, δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι· οὐ γὰρ ἐστὶ προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιοθήσονται. Ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶ νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυροῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων - ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

τερικὴ διάθεση τῆς καρδιάς τους, τὴν συνειδητὴ πίστη στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ Ἀναστάντα Χριστό, τὴν μετοχὴ στὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἡ πίστη αὐτὴ ἐκφράζεται μὲ ἔργα. Χωρὶς αὐτὰ εἶναι νεκρὴ (Ἰακ. 2,26).

Τέτοια πίστη ἔχουν καὶ τὰ δαιμόνια (Ἰακ. 2,19). Καί ἐνῶ τὰ ἔργα ἐκφράζουν τὴν πίστη, ἡ πίστη βεβαιώνει τὰ ἔργα. Ἐπί παραδείγματι, δέν μπορεῖ κάποιος νὰ πιστεύει στὸν Θεό καὶ νὰ μισεῖ τὸν πλησίον του. Ὅποιος μισεῖ δέν μπορεῖ νὰ ἔχει ἀληθινὴ σχέση μὲ τὸν Θεό πού ἀγαπάει ὅλους. Τὸ μέτρο τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον φανερῶνει καὶ τὸ μέτρο τῆς πίστεως. Καθότι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ ὄντολογικὸ καὶ ὄχι ἠθικὸ μόνο γεγονός.

Χάρις καὶ νόμος

Ἐφόσον ὁ νόμος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης σκοπὸ εἶχε νὰ παιδαγωγῆσει τοὺς ἀνθρώπους «εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν» (Γαλ. 3,24), στὴν Ἐκκλησία, πού ὡς Σῶμα Χριστοῦ εἶναι ὁ χώρος τῆς χάριτος καὶ τῆς ἐλευθερίας, ὁ νόμος χάνει τὸ νόημά του. Καὶ αὐτὸ συμβαίνει, γιατί ἡ χάρις ὑπερβαίνει τὸν νόμο, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Βεβαίως καὶ στὴν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶναι ὁ Χριστός «παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας», ὑπάρχουν κανόνες καὶ νόμοι, πρῶτιστα γιὰ λόγους παιδα-

Η ΖΥΜΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

(ἐπηξημένη ἔκδοση)

Ὅμιλιες σὲ Εὐαγγελικὲς περικοπὲς καὶ ἐορτὲς
τοῦ Μητροπολίτου Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλου

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἐνῶ γιά κάθε ἄνθρωπο πού πράττει τό καλό, πρῶτα γιά τόν Ἰουδαῖο καί ἔπειτα γιά τόν εἰδωλόλατρη, ἐπιφυλάσσεται δόξα καί τιμή καί εἰρήνη· δέν μεροληπτεῖ ὁ Θεός. Γι' αὐτό, ὅσοι ἀμάρτησαν, ἐπειδή δέν γνώριζαν τόν νόμο τοῦ Θεοῦ (στήν Π.Δ.), δά καταδικαστοῦν μέ κριτήρια ξένα πρὸς τόν νόμο αὐτό, ἐνῶ ὅσοι ἀμάρτησαν γνωρίζοντας τόν νόμο, δά κριθοῦν μέ βάση τόν νόμο. Γιατί δέν δά δικαιωθοῦν ἀπό τόν Θεό ὅσοι ἀκούουν τόν νόμο ὅταν ἀναγινώσκεται, ἀλλ' ὅσοι ἐφαρμόζουν τόν νόμο. Γιατί, ὅταν οἱ εἰδωλόλατρες, πού δέν ἔχουν τόν νόμο (τῆς Π.Δ.), ἐφαρμόζουν ἐκ φύσεως αὐτά πού διατάσσει ὁ νόμος, τότε, ἂν καί δέν ἔχουν τόν νόμο (τῆς Π.Δ.), ἔχουν μέσα τους ἐκ φύσεως τόν νόμο, γιατί ἀποδεικνύουν ὅτι αὐτά πού ἀπαιτεῖ ὁ νόμος εἶναι γραμμένα στίς καρδιές τους καί σ' αὐτό συμφωνεῖ καί ἡ συνείδησή τους, ἐνῶ οἱ σκέψεις τους δά ἀλληλοκατηγοροῦνται ἢ καί δά ἀλληλοδικαιολογοῦνται τήν ἔσχατη ἡμέρα, ὅταν ὁ Θεός δά κρίνει τά κρυπτά τῶν ἀνθρώπων διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως διδάσκει τό Εὐαγγέλιο πού κηρύσσω.

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

γωγικούς, εὐρυθμης λειτουργίας καί σωστῆς διοικήσεώς της, ἀφοῦ ἐλευθερία δέν σημαίνει ἀσυδοσία. Ὅμως οἱ ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί οἱ ἐκκλησιαστικοί κανόνες δέν ἀποτελοῦν νόμο, ἀλλά δείκτες ἐλευθερίας. Ἡ ἠθική ζωή εἶναι καρπός μετοχῆς στήν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιατί ὁ πιστός γνωρίζει ὅτι μόνο μέ τίς δικές του δυνάμεις δέν μπορεῖ νά τηρήσει τίς ἐντολές. Ὡς ἐκ τούτου καλεῖται νά συνεργασθεῖ μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ, διότι χωρίς τήν ἀνθρώπινη συνέργεια ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ δέν καρποφορεῖ.

«Παντί τῷ ἐργαζομένῳ τό ἀγαθόν»

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ πού πράττει τό ἀγαθό χαριτώνεται ἀπό τόν Θεό μέ δόξα, τιμή καί εἰρήνη. Ἡ διεργασία τοῦ ἀγαθοῦ δέν περιορίζεται στίς ἀρετές καί τίς καλές πράξεις, ἀλλά στήν δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νά θεωρεῖ, μέ τήν ἐπενέργεια τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ σέ κάθε ἀνθρώπινη ὑπαρξη. Δόξα καί τιμή τοῦ ἀνθρώπου σημαίνει τήν μετοχή του στήν δόξα τοῦ Θεοῦ καί στό χάρισμα τῆς θεϊκῆς υἰοθεσίας· νά βιώνει τί σημαίνει ὅτι ἀνήκει στόν Χριστό καί ὁ Χριστός σέ αὐτόν· καί ὅτι διά τοῦ Χριστοῦ γίνεται ἀληθινή ὑπόσταση, πού ἀγκαλιάζει ὁλόκληρο τόν κόσμο καί ζεῖ ἀρμονικά μέσα σέ αὐτόν ὡς πολίτης τῆς καινῆς κτίσεως. Ἐπειτα ἀπό αὐτά εἶναι δυνατόν νά μή διακατέχεται καί ἀπό τό πνεῦμα τῆς εἰρήνης; Τῆς εἰρήνης πού εἶναι ἀσύλληπτη στήν

18 Ιουνίου 2023: ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Λεοντίου μάρτυρος. Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου τῶν μαρτύρων (†70).

Λεοντίου ὀσίου τοῦ Ἀργείου.

Ἦχος: α΄ – Ἐωθινόν: Β΄ – Ἀπόστολος: Ρωμ. β΄ 10-16 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. δ΄ 18-23.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 25 Ιουνίου, Γ΄ Ματθαίου.

Απόστολος: Ρωμ. ε΄ 1-10 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. στ΄ 22-33.

ἀνθρώπινη νόηση καί διαφυλάττει τίς καρδιές καί τίς σκέψεις κοντά στόν Ἰησοῦ Χριστό (Φιλιπ. 4,7).

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΙΣΙΔΙΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΤΡΑΜΠΑ (†)

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

(Α΄ ἔκδ., σῆμα 17x24, σελ. 496)

Τό παρόν βιβλίο ἔχει στόχο νά ἀπαντήσῃ σέ ἀπορίες καί πνευματικῆς φύσεως προβληματισμούς πού ἀντιμετωπίζει ὁ πιστός στήν καθημερινή του ζωή. Νά ἀπαντήσῃ στίς πνευματικές ἀναζητήσεις τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου πού ψάχνει γιά τό βαθύτερο νόημα καί σκοπό τῆς ζωῆς του.

ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΣΑΜΠΑΛΑΚΟΥ

Ἐκπαιδύτριας Αὐτιστικῶν Ἀτόμων

Η ΙΟΥΛΙΑ ΚΑΙ Ο ΚΑΜΠΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

(Εἰκονογραφημένο, Α΄ ἔκδ., σῆμα 20x29, σελ. 48)

Μία ἀλληγορική παιδική ἱστορία μέ ἡρώιδα τήν 9χρονη Ἰουλία, ἡ ὁποία περνᾷ ἐπτά ἡμέρες στήν ἐξοχή καί μαθαίνει μέσα ἀπό τή μοναδικότητα κάθε δημιουργήματος, ἀπό τά λουλούδια μέχρι τίς μέλισσες, ὅτι εἶναι θέλημα Κυρίου ὁ ἄνθρωπος νά κρατήσῃ καί νά διαφυλάξῃ τό οἰκοσύστημα σέ ἰσορροπία καί ἄρμονία. Ἡ εἰκονογράφηση εἶναι τῆς ἴδιας τῆς συγγραφέως.

Παρακολουθήστε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθύντης: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr